ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Riigikogu
riigikogu@riigikogu.ee

Teie 28.10.2026

Meie 05.11.2026 nr 2.3-4/26/4429-2

Arvamuse avaldamine eelnõule

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) arvamuse avaldamiseks e-identimise ja e-tehingute usaldusteenuste seaduse, riigilõivuseaduse ja karistusseadustiku muutmise seaduse eelnõu.

Juhime Riigikogu tähelepanu sellele, et eelnõu vastuvõtmine toob kaasa täiendavad ülesanded ja koormuse kasvu AKI-le. Oleme esitanud kõikide meile teadaolevatest lisanduvate ülesannete täitmise tagamiseks lisaeelarve taotlused riigieelarve 2027-2030 strateegia raames, aga paraku ei ole ühtegi meie taotlust rahuldatud. Juba täna on tänu kaebuste, vaiete ja kohtumenetluste arvu olulisele tõusule vaja teha valikuid, milliseid kaebusi me lahendame ja milliseid mitte. Samas on meile juba lisandunud täiendavaid ülesandeid ilma selleks ressurssi eraldamata. Nt rakendus 2025. a Euroopa Liidu riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem (EES), mille üle AKI peab järelevalvet teostama regulaarsete auditite näol ja lahendama andmesubjektide kaebusi ning nende kohta regulaarselt statistikat koguma ja avaldama; Riigikogu menetluses on platvormitöö seadus, millega lisanduvad AKI menetluskoormust tõstvad järelevalve ülesanded. Lähiaastatel on oodata veel mitmeid Euroopa Liidu õiguse rakendamisest tulenevaid koormust tõstvaid ja täiesti uusi ülesandeid sh selliseid, milline kompetents hetkel AKI-s puudub - nt andmemäärus, andmehaldusmäärus, tehisintellekti määrus, terviseandmeruumi määrus jt. Peagi on rakendumas ka Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS), millest tuleneb AKI kohustus süsteemi regulaarselt auditeerida ja andmesubjektide kaebusi menetleda. Lisaks eeltoodule on kasvanud üldised ühiskonna ootused AKI-le, et me oleks aktiivsed nõustavad partnerid oma pädevuse piires nii seadusloojale kui ka erinevatele sektoritele uute tehnoloogiate rakendamisel ning vajadusel kaitseksime jõulisemalt andmesubjektide huve läbi järelevalvemenetluse sh avaliku sektori kui andmetöötleja ja teabevaldaja osas. Tänaste ressurssidega ei ole meil võimalik täita ei uusi ülesandeid ega ka vastata viidatud ootustele.

Kõnesoleva eelnõu seletuskirja p-s 7.1 on ka kirjas AKI ressursivajadused konkreetse eelnõu raames.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Andres Kudrjavtsev
Andres.Kudrjavtsev@aki.ee
627 4109